

WEEKLY NEWS FROM KENYA

“เคนยาเล่นเกมใหม่ ยกเครื่องท่าเรือมอมบาซา เร่งผ่านพิธีการสินค้า”

ที่มา : เว็บไซต์ <https://businessstoday.co.ke/kra-kpa-roll-out-major-reforms-to-accelerate-cargo-clearance/>

สำนักงานสรรพากรเคนยา (Kenya Revenue Authority: KRA) ร่วมกับการท่าเรือเคนยา (Kenya Ports Authority: KPA) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ประกาศใช้ชุดมาตรการปฏิรูปครั้งสำคัญ เพื่อแก้ไขปัญหาคอขวดของท่าเรือมอมบาซา โดยมุ่งลดระยะเวลาการพักค้างของสินค้า และเร่งกระบวนการผ่านพิธีการศุลกากร ด้วยแนวทางที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและมุ่งเน้นผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรม

มาตรการดังกล่าวถูกเปิดตัวในที่ประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียระดับสูง ซึ่งมีนายฮัมฟรีย์ วัตตังกา ผู้บัญชาการใหญ่ของ KRA และกัปตันวิลเลียม รูโต กรรมการผู้จัดการ KPA เป็นประธานร่วม โดยมีผู้แทนจากภาคส่วนการเดินเรือและโลจิสติกส์เข้าร่วมอย่างคับคั่ง อาทิ ผู้ประกอบการขนส่ง ผู้ส่งออก-นำเข้า บริษัทตัวแทนขนส่งสินค้า ตัวแทนเรือ และหน่วยงานกำกับดูแล

นายวัตตังกากล่าวระหว่างการประกาศมาตรการว่า การปฏิรูปครั้งนี้สะท้อนถึงการปรับยุทธศาสตร์ครั้งสำคัญ เพื่อมุ่งสู่ระบบท่าเรือที่มีความคาดการณ์ได้ มีประสิทธิภาพ และขับเคลื่อนด้วยระบบดิจิทัลมากยิ่งขึ้น เพื่อสนับสนุนการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ “ท่าเรือมอมบาซาไม่เพียงเป็นทรัพย์สินเชิงยุทธศาสตร์ของประเทศเท่านั้น แต่ยังเป็นประตูการค้าสำคัญของภูมิภาค เป้าหมาย คือการขจัดคอขวด ลดระยะเวลาพักค้างของสินค้า และสร้างระบบการผ่านพิธีการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน เพื่อสนับสนุนการค้าและเศรษฐกิจ”

ด้านกับต้นรูโต ยืนยันถึงความมุ่งมั่นของ KPA ในการดำเนินมาตรการที่ตกลงร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับ KRA และภาคเอกชน โดยระบุว่าประสิทธิภาพของท่าเรือเป็นความรับผิดชอบร่วมกัน “การปฏิรูปเหล่านี้จะช่วยปลดล็อกขีดความสามารถ เพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินงาน และเสริมความสามารถในการแข่งขันของท่าเรือมอมบาซาในระดับภูมิภาคและระดับโลก KPA จะจัดสรรโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินการประสบผลสำเร็จ”

มาตรการเร่งด่วนคลี่คลายความแออัด

ในฐานะมาตรการเร่งด่วนเพื่อลดความแออัด ที่ประชุมมีมติให้เคลื่อนย้ายสินค้าที่ค้างอยู่ในท่าเรือเป็นเวลานาน ซึ่งอยู่ในข่ายเตรียมนำออกประมูลหรือทำลาย ไปยังสถานีขนส่งสินค้าภายในประเทศ ที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจากสินค้าที่ค้างเกิน 21 วัน การเคลื่อนย้ายดังกล่าวจะเริ่มจากพื้นที่ G-section ของท่าเรือ และคาดว่าจะช่วยคืนพื้นที่ลานตู้สินค้าได้อย่างรวดเร็ว ลดความแออัด และเพิ่มประสิทธิภาพการไหลเวียนของการปฏิบัติงาน

ขยายระบบดิจิทัล-เร่งการผ่านพิธีการ

เพื่อเร่งรัดกระบวนการผ่านพิธีการ KRA จะขยายกรอบการดำเนินการตรวจปล่อยสินค้าล่วงหน้า ก่อนเรือเข้าเทียบท่า โดยให้ความสำคัญกับสินค้าประเภทเทกอง สินค้าที่มีความเสี่ยงต่ำ และสินค้าของผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองเป็น Authorized Economic Operator (AEO) ระบบที่ได้รับการปรับปรุงนี้จะช่วยให้สามารถดำเนินการตรวจปล่อยได้ก่อนสินค้ามาถึง ลดระยะเวลาการผ่านพิธีการ เพิ่มความแน่นอน และลดความล่าช้าอย่างมีนัยสำคัญ

เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนซีระบบติดตามตู้สินค้าทางอิเล็กทรอนิกส์ระดับภูมิภาค (Regional Electronic Cargo Tracking System: RECTS) อย่างต่อเนื่อง KRA จะนำระบบผู้ให้บริการหลายรายมาใช้ ผ่านกระบวนการเปิดรับความสนใจอย่างโปร่งใส แนวทางนี้จะช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นของระบบ รับประกันความต่อเนื่องในการติดตามสินค้า และขจัดปัญหาความสับสนจากการขาดแคลนซี

เสริมบทบาทรถไฟ-กระจายภาระท่าเรือ

นอกจากนี้ KRA และ KPA จะประสานงานกับการรถไฟเคนยา (Kenya Railways Corporation) เพื่อเพิ่มจำนวนตู้รถไฟในเส้นทางรถไฟมาตรฐาน (Standard Gauge Railway: SGR) เร่งการขนย้ายสินค้าไปยังคลังตู้สินค้าภายในประเทศที่เอ็มบากาซีและโนวาซา ซึ่งคาดว่าจะช่วยลดแรงกดดันต่อท่าเรือและเส้นทางคมนาคมหลัก พร้อมทั้งปรับปรุงระยะเวลาการระบายสินค้าให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยังเห็นพ้องให้เพิ่มการใช้ท่าเรือลามูสำหรับสินค้าถ่านหิน เพื่อบรรเทาภาระของท่าเรือคิลินดีนี และปลดล็อกศักยภาพของประตูการเดินเรือทางตอนเหนือของประเทศ โดย KPA ให้คำมั่นว่าจะจัดสรรโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรด้านการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมถ่านหินที่ท่าเรือลามู

ปรับระบบตู้คอนเทนเนอร์เปล่า-บูรณาการข้อมูล

เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่มีประสิทธิภาพในการจัดการตู้คอนเทนเนอร์เปล่า KPA ได้จัดสรรพื้นที่เฉพาะภายในท่าเรือสำหรับการกองเก็บและขนถ่ายตู้เปล่า โดยกรอบการดำเนินงานใหม่ของอุตสาหกรรมด้านการ

จัดการตู้เปล่าจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 26 มกราคม 2569 ซึ่งคาดว่าจะช่วยเพิ่มการประสานงานและลดระยะเวลาหมุนเวียนของตู้สินค้า

มาตรการทั้งหมดจะได้รับการสนับสนุนด้วยการบูรณาการระบบดิจิทัลที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพื่อลดความซ้ำซ้อนของเอกสาร ลดกระบวนการที่ต้องทำด้วยมือ และเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน นอกจากนี้ KRA จะเพิ่มกำลังบุคลากรประจำสำนักงาน RECTS และประตูทางออกของท่าเรือ เพื่อเร่งขั้นตอนการติดตั้งซีลและการนำสินค้าออกจากท่าเรือ ส่งผลให้ประสิทธิภาพและคุณภาพการให้บริการดีขึ้นอย่างทันที

การปฏิรูปที่ดำเนินการร่วมกันครั้งนี้สะท้อนถึงการ “รีเซ็ตเชิงยุทธศาสตร์” ของการบริหารจัดการท่าเรือเคนยา และคาดว่าจะช่วยลดระยะเวลาการพักค้างของสินค้าอย่างมีนัยสำคัญ เพิ่มความคาดการณ์ได้ของกระบวนการผ่านพิธีการ และเสริมความแข็งแกร่งให้เคนยาในฐานะศูนย์กลางโลจิสติกส์ชั้นนำของแอฟริกาตะวันออก

ความคิดเห็นของสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงไนโรบี

การปฏิรูปท่าเรือและระบบโลจิสติกส์ของเคนยา เป็นสัญญาณบวกต่อการค้าและเศรษฐกิจในภาพรวมระยะยาว โดยเฉพาะในช่วงที่รัฐบาลเคนยากำลังผลักดันบทบาทของประเทศในฐานะศูนย์กลางโลจิสติกส์ของแอฟริกาตะวันออก ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ ถือเป็นปัจจัยสนับสนุนทางอ้อมต่อการขยายตัวของการส่งออกไทยมายังเคนยาและประเทศหลังบ้าน โดยการลดต้นทุนโลจิสติกส์และเพิ่มความรวดเร็วในการผ่านพิธีการ จะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยเมื่อเทียบกับคู่แข่งจากเอเชียและยุโรป สินค้าไทยที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ชัดเจน ได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภค อาหารแปรรูป ข้าว ผลิตภัณฑ์พลาสติก เคมีภัณฑ์ วัสดุก่อสร้าง เครื่องจักรกล และชิ้นส่วนยานยนต์ ซึ่งต้องอาศัยความตรงต่อเวลาและการบริหารคลังสินค้าที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การขยายระบบรถไฟ SGR และการใช้คลังตู้สินค้าภายในประเทศ เช่น เอ็มบากาซีและไนวาชา จะเอื้อต่อรูปแบบการกระจายสินค้าเชิงภูมิภาค ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ส่งออกไทยวางแผนให้เคนยาเป็นฐานกระจายสินค้าไปยังประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น ลดความจำเป็นในการส่งสินค้าแยกหลายปลายทาง และช่วยเพิ่ม economies of scale ในระยะยาว อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัลที่เข้มข้นขึ้น เช่น Pre-Arrival Processing ระบบ AEO และ RECTS แบบหลายผู้ให้บริการ อาจเป็นความท้าทายสำหรับผู้ประกอบการไทยบางส่วน โดยเฉพาะ SMEs ที่ยังขาดความคุ้นเคยกับกฎระเบียบ ศุลกากร และระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเคนยา หากไม่มีการเตรียมความพร้อม อาจเกิดความล่าช้าหรือค่าใช้จ่ายแฝงได้ ความสำเร็จจะขึ้นอยู่กับระดับการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการไทย และการสนับสนุนเชิงรุกอย่างต่อเนื่องจากภาครัฐ ด้านการจัดการโลจิสติกส์ การใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ขั้นตอนศุลกากร และสิทธิประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง เช่น สถานะ AEO การตรวจปล่อยล่วงหน้า และการใช้คลังสินค้าภายในประเทศ และการทำงานร่วมกับ freight forwarder และตัวแทนท้องถิ่นที่มีความเชี่ยวชาญในตลาดแอฟริกาตะวันออก พร้อมทั้งสนับสนุนการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจในเคนยา เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับระบบใหม่ได้อย่างราบรื่น

แหล่งที่มา : <https://businesstoday.co.ke/kra-kpa-roll-out-major-reforms-to-accelerate-cargo-clearance/>

จัดทำโดย สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงไนโรบี

4 กุมภาพันธ์ 2569